

Spomini na črno kavo

Pri Mlačniku, visoko nad vasjo Suha, so živeli moji predniki na zelo veliki, močno kmetiji. Ogromna prostorna kmečka hiša je bila v davnih časih tudi priljubljena gostilna, v kateri so se zadržali in se poveselili predvsem romarji, ki so bili na poti k Marijini cerkvi na Sveto mesto. V času, ko so tam gospodarili moji stari starši, pa je bilo življenje zaznamovano s trdim delom in bojem za preživetje. Niso bili lastniki, temveč samo najemniki. Najemnino pa so morali vsako leto plačati z mnogo delovnimi dnevi pri senošetvi ali pa pri drugih napornih opravkih. Vrh tega sta bila moj ded in njegov brat med drugo svetovno vojno poklicana v vojsko, kar je delo na kmetiji zelo otežilo. Samo babica, njena sestra in otroci so odtlej opravljali vsa potrebna dela.

Jaz osebno pa imam na Mlačnika, predvsem pa na Mlačnikovo bajto, zelo

lepe spomine. V tej bajtici, kakih 150 metrov pod kmetijo, je namreč živela moja prababica, ki smo jo klicali „muma“. Bila je že zelo stara, slabo je videla in težko je hodila. Nekaj, kar jo je držalo pokonci in česar v bajti nikakor ni smelo manjkati, je bila črna kava.

Še danes čutim nepopisljivi, omamljivi vonj, ki sem ga imel v nosu vedno znova, ko sem prestopil prag mumine bajte. Temno in čarobno je postalo v črni kuhinji, ko sem skozi nizka vrata vstopil v prostor, kjer se je nad odprtim ognjem kuhala ta zelo dobro dišeča pijača. V sosednji sobi je bilo temačno, le malo sončnih žarkov je našlo pot skozi majhna okna v notranjost hišice. Sedel sem za mizo ob topli krušni peči in težko čakal na mumo, da bi končno s težkimi koraki pricapljala in prinesla kavo.

„Le pij puəb,“ je rekla, „ti bo duaro devu!“

Vzel sem pločevinasti kozarec, iz katerega se je kadila vroča črna kava, in previdno srkal ta čarobni napoj.

„Mmm, kako dobra in sladka je ta pijača,“ sem si mislil in zraven pozorno prisluhnil zanimivemu pripovedovanju svoje stare babice.

Nenavadno je bilo seveda dejstvo, da mi je kot mlademu fantku črna kava tako teknila. Pa sem šele veliko kasneje ugotovil, kaj je bil vzrok za ta čudež. Muma, moja stara babica, je namreč kavi pri-mešala ogromno sladkorja, tako da je žlica stala v kozarcu skoraj pokonci.

Še večkrat sem obiskal mumo v bajti s črno kuhinjo, saj je vedno znova pripravila presladko, čarobno pijačo – črno kavo.

